

Oponentský posudek na diplomovou práci Vratislava Nového

„HODNOCENÍ DOSTUPNOSTI SLUŽEB PLZEŇSKÉHO KRAJE POMOCÍ SÍŤOVÝCH ANALÝZ“

Diplomová práce má 69 stran a spoustu mapových příloh. Svým tématem zapadá do výzkumné oblasti na Katedře aplikované geoinformatiky a kartografie v oblasti dostupnosti a akcesibility. Student svou prací toto téma obohacuje zejména o pohled na dostupnost veřejnou dopravou. Ačkoliv má práce logickou strukturu a cíle práce stanovené v zadání student Vratislav Nový splnil, kvalita práce není nikterak vysoká a mám k ní spoustu připomínek, které dále dělím do jednotlivých kapitol.

Jazyková stránka práce

Na úvod je třeba poznamenat, že práce obsahuje poměrně malý počet pravopisných chyb (včetně překlepů). Jazykový úroveň práce je však nízká. Student s jazykem nepracuje příliš obratně, používá ne zcela vhodné výrazy pro vědeckou práci. Pro příklad uvádím alespoň následující:

- a) „V následující kapitole Charakteristika Plzeňského kraje se zabývám charakteristikou Plzeňského kraje...“ (str. 5);
- b) „zvýšené hodnoty znevýhodněného obyvatelstva (str. 6);
- c) „...oblast zájmu je oblast, která...“ (str. 32).
- d) „...pravým tlačítkem jsem klepnul na...“ (str. 28).

V rámci tématu doporučuji uvádět slovo „extenze“ nikoli „extense“. Totéž pro „souřadnicový“, nikoli „souřadný systém“.

Typografické prohřešky a citace

Diplomová práce není zpracovaná dle pokynů Katedry aplikované geoinformatiky a kartografie. Obsahuje také vícero typografických prohřešků. Citace použité literatury nejsou dle používané normy – ve zdrojích se objevuje např. „Anonym“. Autor však s citacemi pracuje nevhodně i v textu, který obzvláště v úvodních kapitolách je z části přímou citací z internetových zdrojů, avšak bez uvozovek a přímého citování. Text tak navíc působí stylisticky velmi různorodě.

Výhradu mám také k citaci pod tabulkou na str. 12, neboť Gutiérrez (2001) se zabýval VRT, nikoli automobilovou dopravou.

V tabulce 6 na str. 19 by měl být uveden zdroj CRV, nikoli MDČR.

Proč je na straně 18 umístěna mapa ŘSD pro ČR, když text popisuje pouze Plzeňský kraj.

Obsahová stránka práce

Autor se obecně velmi málo zamýšlí nad podklady a důvody svého konání. Práce je místy až nevhodně podrobně psaná, například popis jednotlivých kliknutí i s obrázky nebo popis spojování tabulek – práce tak slouží spíše jako manuál, než jako diplomová práce. I když v tomto bych na druhou stranu byl schopen najít i pozitiva – podrobný popis pro osoby neznalé problému.

Autor měl patrně nejvíce práce s řešením dostupnosti pomocí veřejné dopravy, avšak tato je v textu na velmi málo stranách, což neodpovídá vynaloženému úsilí. Tuto část práce hodnotím pozitivně, ovšem s několika dotazy (viz níže). Také analýzy při využití externích skriptů pro ArcGIS považuji za vydařené.

Výsledky celé práce jsou však psány málo přehledně. Postrádám také diskuze některých rozhodnutí. V závěru obecně mi trochu chyběla poněkud hlubší interpretace výsledků, v textu jsou zmíněny většinou pouze slovní popisy tabulek.

Upozorňuji autora také na dva jím použité koncepty dostupnosti – frekvenční (tedy vlastně konektivitu – topologickou dostupnost) a časovou. V závěru je zmíněna pouze dostupnost časová.

Mapy a přílohy

Chápu, že práce není zaměřena kartograficky, nicméně očekával jsem od studenta naší katedry méně prohřešků. Se snahou studenta poučit alespoň v 5. ročníku studia zde některé popisují, upozorňuji však, že zdaleka ne všechny:

- a) Titul a podtitul mapy – chybí časové vymezení. Od přílohy 20 jsou názvy map málo vypovídající.
- b) Měřítko neobsahuje hlavní a vedlejší dělení a pokud náhodou ano, tak ovšem s desetinnými čísly.
- c) Řádku o zdrojích nerozumím. Od přílohy č. 18 dále použito příliš velké písmo.
- d) Každé středisko služeb (pošta, škola atd.) by bylo vhodné na každé mapě udělat jiným znakem (alespoň barvou).
- e) Proč od Přílohy 10 jsou v mapě také obce? Jaký byl klíč k jejich popisu?
- f) Od Přílohy 10 dochází ke krytí intervalu u hodnoty 20. Proč bylo upuštěno od poměrně vhodné páskové legendy v předešlých přílohách?
- g) Vnější hranice Plzeňského kraje by měla být silnější čarou.
- h) Proč od přílohy 10 jsou názvy měst navíc podtrženy a na předchozích mapách nikoliv?
- i) Je od Přílohy 18 skutečně omezen poslední interval hodnotou 60 minut?
- j) Od přílohy 10, která obsahuje i železniční stanice postrádám železnice.
- k) Od přílohy 20 neodpovídá legenda mapě – hranice Plzeňského kraje není vůbec, tloušťka hranice území (ovšem bez bližší specifikace!!!) je v mapě jiná.
- l) Od přílohy 20 chybí v topografickém podkladu alespoň nejvýznamnější dopravní tahy.
- m) Pomocná mapka vyznačující kraj a vybrané okresy by mohla obsahovat popis, takto není moc nápomocná.

Na autora mám **několik otázek**. Očekávám jejich zodpovězení při obhajobě:

0.) Bylo uvažováno o barevné stupnici při tvorbě map – nárůst jevu od cíle nebo naopak k cíli? Proč jste zvolil klesající jev směrem k cílové destinaci?

1.) K jakému roku je silniční síť od firmy CEDA? Byl kontrolován stav dostavěnosti jednotlivých úseků např. dálnic? K jakému okamžiku jsou vůbec sledování automobilové dopravy prováděna?

2.) Byly nějak řešeny okraje analýz u státních hranic u individuální automobilové dopravy, kde nevede silnice?

3.) Jak jsou řešeny přestupy u veřejné dopravy, neboť z každé zastávky na následující přece nevede autobusová linka? Nebo byly pospojovány zastávky mezi sebou (OD Cost Matrix) a silniční síť nebyla respektována?

4.) Pro pěší chůzi byl použit datový soubor – silnicedálnice (str. 38). Znamená to, že chůze člověka byla umožněna i po dálnici?

5.) Co je skryto pod hodnocenou službou „potravin“?

6.) Jakého cíle práce bylo dosaženo pomocí hodnocení dostupnosti – frekvencí spojů?

7.) Byly sledované vlaky všechny stejné hierarchické úrovně (osobní, rychlíky atd.) nebo bylo třeba v rámci co největší objektivity jejich úrovně rozlišovat?

Závěr

Ačkoliv jsem v oponentském posudku nenechal mnoho místa pro pozitiva, student odvedl velký kus práce a přínosy jeho práce mohou být použity pro další výzkum. Na diplomovou práci je tak možné nahlížet ze dvou pohledů – množství poctivě odvedené práce, avšak na druhou stranu autorova nepříliš hluboká úvaha nad jednotlivými problémy a jejich řešením (potřeba zdrojů, citace, diskuze rozhodnutí, smysl výsledků, respektování pravidel (mapy, typografie), vyhledávání těchto pravidel – což je právě podstata vědecké práce). Vzhledem k této rozporuplnosti požaduji po autorovi velmi důkladnou přípravu odpovědí na otázky v posudku při obhajobě, na které bude záviset konečný verdikt. Práci tímto podmíněně doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 3.

V Praze dne 14.9.2008

Mgr. Tomáš Hudeček, Ph.D.